

Mikael Lindell
Telefon 08-508 28 185
mikael.lindell@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

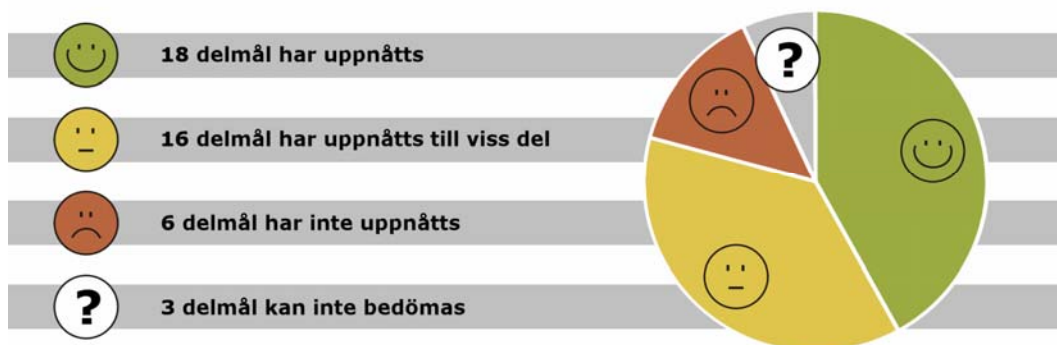
MILJÖBOKSLUT 2002 - 2006 UPPFÖLJNING AV STOCKHOLMS MILJÖPROGRAM

Förslag till beslut

- 1 Godkänna miljöbokslutet
- 2 Överlämna bokslutet till kommunstyrelsen med förslag om att detta godkänns av kommunfullmäktige.

Gunnar Söderholm

Urban Jonsson

Miljöbokslutet visar att 34 delmål har en positiv utveckling. 18 delmål uppnås helt.

Bakgrund

I februari 2003 antog kommunfullmäktige Stockholms miljöprogram – på väg mot en hållbar utveckling. Kommunfullmäktige beslöt att målen ska vara vägledande för all kommunal verksamhet.

Miljöprogramsarbetet har utvecklats sedan det första miljöpolitiska handlingsprogrammet skrevs i mitten på 70-talet. Miljöprogram 2002–2006 är det första programmet som tydligt bygger på ett strategiskt tänkande i enlighet med principerna i ett miljöledningssystem. Miljöprogrammet tar sin utgångspunkt i de nationella miljömålen som beslutats av riksdagen. En miljöutredning som gav en helhetsbild av miljösituationen i Stockholm, och vilka faktorer som utgör den största påverkan på miljön och människors hälsa, har utgjort underlag för de lokala målen. Nytt i miljöprogrammet var också att vikten av uppföljning lyftes fram och att programmet från början innehöll nyckeltal för att mäta målpuppfyllelsen.

Programmet grundas på målstyrning och de förvaltningar och bolag inom staden som varit berörda av målen har, inom ramen för stadens integrerade ledningssystem, själva kunnat välja de mest miljö- och kostnadseffektiva åtgärderna för att uppnå målen.

Programmet omfattar sex övergripande målområden. De övergripande målen preciseras av delmål, som fokuserar på orsakerna till miljöproblemen. Till varje delmål finns ett eller flera nyckeltal. Sammanlagt finns 43 delmål och 95 nyckeltal. Uppgifterna till bokslutet har under åren tagits fram av ett stort antal sakkunniga inom kommunen och dess bolag.

Förvaltningens synpunkter

Detta miljöbokslut är den tredje och sista redovisningen av Stockholms miljöprogram för perioden 2002-2006.

I miljöbokslutet redovisas delmålen tillsammans med ett urval av miljöprogrammets mest relevanta nyckeltal med diagram. Längst bak i rapporten finns en förteckning över samtliga nyckeltal.

Förvaltningen avser att redovisa resultatet i miljöbokslutet på webbplatsen Stockholms miljöbarometer www.stockholm.se/miljobarometern. På webbplatsen finns även ytterligare information om miljöprogrammet och stadens miljöarbete.

RESULTAT OCH SLUTSATSER

Av miljöredovisningen framgår att en rad åtgärder, uppföljnings- och kommunikationsinsatser samt flera projekt initierats genom miljöprogrammets mål. Miljöarbetet inom stadens förvaltningar och bolag har varit omfattande under perioden, i många fall med ett framgångsrikt resultat medan vi för vissa mål inte nått ända fram.

Miljöprogrammet har i grunden visat sig ha en bra struktur och ett väl fungerande uppföljningssystem. En viss anpassning har skett av nyckeltalen under perioden för att göra dessa mer ändamålsenliga för uppföljning av målen. I miljöredovisningen saknas dock fortfarande data för några av nyckeltalen och säkra trendbedömningar har inte alltid kunnat göras.

När vi delmålen?

Miljöförvaltningen har utifrån nyckeltal och kompletterande underlag gjort en bedömning av utfallet för var och ett av delmålen i miljöprogrammet. För en mer detaljerad redovisning hänvisas till rapporten. Bedömningen är att utvecklingen har varit positiv för 34 av de 43 delmålen. 18 av dessa mål uppnås helt medan 16 mål uppnås till viss del. Sex delmål har haft en negativ utveckling och där krävs det extra insatser för att vända trenden. Tre mål har inte kunnat bedömas på grund bristande underlag.

Trots att stora framsteg gjorts genom en mångfald av miljöåtgärder återstår mycket arbete med att lösa den grundläggande problematiken inom de sex målområdena.

Trafiken fortsätter att öka och är fortfarande den dominerande källan till skadliga luftutsläpp och buller.

Användningen av kemikalier är mycket omfattande i samhället, och antalet kemiska produkter och varor fortsätter att öka. Samtidigt finns en stor brist på kunskap om de ämnen som används och deras spridningsvägar.

Energianvändningen i samhället tenderar att öka med stora utsläpp av bland annat koldioxid och försurande ämnen som följd.

Målkonflikten mellan behovet av nya bostads- och infrastruktursåtgärder och strävan att bevara värdefull naturmark inför framtiden är i hög grad aktuell.

Den totala avfallsmängden per person ökar kontinuerligt och det finns fortfarande mycket att göra för att öka nyttjandegraden av det avfall som uppkommer.

De första resultaten från en pågående undersökning om inomhusmiljön indikerar att andelen boende med hälsobesvär kopplade till inomhusmiljön visar en negativ trend i förhållande till en motsvarande undersökning 1991–1993.

Under 2007 förväntas kommunfullmäktige fatta beslut om ett nytt miljöprogram för åren 2007 – 2010. Slutsatserna i detta miljöboksutlåtande utgör då ett viktigt underlag att arbeta vidare utifrån. Det behövs nya krafttag för att klara de mål där vi inte nått ända fram. Men även för att höja miljöambitionerna så att Stockholm blir en ännu bättre och hälsosammare stad att leva i.

Slut

Bilagor

Bilaga 1 Miljöboksutlåtande 2002-2006 – Uppföljning av Stockholms miljöprogram